

S. Sayısı : 78

Türk parasının Kıymetini Koruma hakkındaki 1567 sayılı Kanun süresinin uzatılmasına dair Kanun tasarısı ve Maliye ve Bütçe Komisyonları raporları (194)

T. C.

Başbakanlık

Muameleat Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 689, G/2991

17 . XII . 1946

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türk Parasının Kıymetini Koruma hakkındaki 1567 sayılı Kanun süresinin uzatılmasına dair Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 5 . XII . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu arz ederim.

Başbakan

E. Peker

Gerekçe

1929 yılında başgösteren umumi buhran dolayısıyla Türk Parası kıymetinde görülen temevvüçleri önlemek üzere 20 . II . 1930 tarihinde kabul edilen 1567 sayılı kanunun 3 yıl olarak tesbit edilen yürürlük süresi, bu kanunun kabulüne saik olan şartların devamı dolayısıyla, 2100 sayılı kanunla iki ve 2686, 3336, 3974, 4512 sayılı kanunlarla da üçer yıl daha uzatılmıştı.

Mezkûr kanunun yürürlük süresi içinde döviz takyidatı koyan bütün memleketler bu takyidatı gittikçe şiddetlendirmişler ve bilhassa son dünya harbine kadar serbest rejime tâbi olarak kalan bazı memleketler de, şiddetli döviz takyidatı koymaya mecbur olmuşlardır.

Binaenaleyh; bu vaziyet karşısında 1567 numaralı Kanunun yürürlüğündeki zaruret devam etmekte bulunmuş ve mezkûr kanunun daha üç yıl süre ile uzatılması paramızın istikrarı bakımından zaruri görülmüştür.

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Maliye Komisyonu
Esas No. 1/94
Karar No. 6

25 . XII . 1946

Yüksek Başkanlığa

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 5 . XII . 1946 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması Kararlaştırılan Türk Parasının kıymetini koruma hakkındaki 1567 sayılı Kanun süresinin uzatılmasına dair Kanun tasarısı ile gerekçesi komisyonumuzda incelendi.

Keyfiyet Hükümet gerekçesinde de açıklandı-ğı gibi Türk Parası kıymetinde görülen temev- vüçleri önlemek üzere 20 . II . 1930 tarihinde ka- bul edilen 1567 sayılı kanunun üç yıl olarak tes- bit edilen yürürlük süresi, bu kanunun kabu- lüne saik olan şartların devamı dolayısıyla, 2100 sayılı kanunla iki ve 2686, 3336, 3974, 4512 sa- yılı kanunlarla da üçer yıl daha uzatılmıştı.

En son 4512 sayılı Kanunla üç yıl için uzatıl-

mış olan bu süre 27 . II . 1947 tarihinde niha- yete erecektir. Halbuki kanunun kabulüne saik olan sebep ve şartlar o gün oldulu gibi bugün dahi devam etmektedir. Bu sebeple bu sürenin üç yıl daha uzatılması komisyonumuzca da muva- fık görülmüş ve tasarı aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna gön- derilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Komisyonu Baş.	Sözcü	Kâtip
İzmir	Samsun	Urfa
Ş. Adalan	R. Işıtan	V. Gerger
Elâziğ	Kastamonu	Konya
F. Karakaya	H. Çelen	S. Çumralı
Samsun	Tokad	
Ö. Karataş	C. Kovalı	

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/94
Karar No. 53

10 . II . 1947

Yüksek Başkanlığa

Türk Parasının Kıymetini Koruma hakkındaki 1567 sayılı Kanun süresinin uzatılmasına dair Maliye Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 17 . XII . 1946 tarihli ve 6/2991 sayılı tezkere- siyle Yüksek Meclise sunulan Kanun tasarısı Maliye Komisyonu raporiyle birlikte Komisyo- numuza tevdi buyurulmakla Maliye Bakanı Ha- lid Nazmi Keşmir hazır olduğu halde incelendi.

İl hükümet gerekçesi ve Maliye Komisyonu raporunda da belirtildiği veçhile, 1929 yılındaki umumi iktisadi buhrandan sonra, dış tedi- yelere ait talebin artması suretiyle bozulan te- diye muvazenesini sağlamak ve Türk Parasının kıymetini korumak üzere 1930 yılında 1567 sa- yılı kanunla üç yıl için kabul edilen ve ondan son-

ra 2100, 2686, 3336, 3974 ve 4512 sayılı ka- nunlarla süreleri uzatılan hükümlerin, son ka- bul edilen sürenin biteceği tarih olan 27 Şubat 1947 den başlayarak üç yıl daha uzatılması mak- sadiyle kanun hazırlanmıştır.

Dünyanın hemen her tarafında bugün mev- cut olan kambiyo takyidatın tatbikına ve millî paranın kıymetini koruma yolundaki tedbirle- rin alınmasına memleketimizde de devam edile- mesi bugün de, iktisadi şartların zaruri bir icabıdır. Milletlerarası iktisadi münasebetlerin ve memleket iktisadi şartlarının gelişimine uygun bir şekilde çeşitli ve gerektiğçe değişik olarak alınması gereken bu tedbirler hakkında, mev- cut kanun hükümlerinin üç yıl daha uzatılması

esas itibariyle Komisyonumuzca da uygun görülmüş ve Hükümetçe alınacak tedbirlerin, iyi niyet sahibi insanların, gerek formaliyete noksanları ve gerek herkesce her zaman kolayca öğrenilmesi, mümkün olmıyan tedbirlerin bilinmemesi yüzünden güç vaziyetlere ve zararlara mâruz kalmaları ihtimallerini önliyecek bir tarzda olmasının daima gözönünde tutulması temenniye değer görülmüş ve maddeler Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü
Edirne	Diyarbakır	İzmir
M. N. Gündüzalp	C. Ekin	M. Birsal

Kâtip	Ankara	Ankara	Ankara
F. Öymen	N. C. Akkerman	C. Gölet	Bolu
Antalya	Aydın	C. S. Siren	Diyarbakır
N. E. Sumer	R. Alpman	İ. H. Tigrel	İzmir
Bursa	Diyarbakır	S. Dikmen	Kocaeli
F. Bük	V. Dicleli	İ. R. Aksal	Tokad
Eskişehir	İstanbul	R. A. Sevengül	Yozgad
A. Potuoğlu	O. N. Köni	S. İçös	
Kastamonu	Kırşehir		
M. Akalın	Ş. Torgut		
Mardin	Samsun		
R. Erten	M. A. Yörüker		
Urfa			
E. Tekeli			

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Türk Parasının Kıymetini Koruma hakkındaki
1567 sayılı Kanun süresinin uzatılmasına dair
Kanun tasarısı*

MADDE 1. — Türk Parasının Kıymetini Koruma hakkındaki 1567 sayılı Kanunun altıncı madesinde yazılı olup 2100 sayılı kanunla iki ve 2686, 3336, 3974 ve 4512 sayılı kanunlarla üçer yıl uzatılmış olan süre, bitimi tarihinden itibaren üç yıl daha uzatılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
R. Peker	Başbakan Yardımcısı
	M. Ökmen
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
M. A. Renda	Ş. Devrin

Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
C. C. Toydemir	Ş. Sökmensüer
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
H. Saka	H. N. Keşmir
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
R. Ş. Siner	
Ekonomi Bakanı	Sağlık ve Sosyal Y. Bakanı
T. B. Balta	Dr. B. Us
Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
T. Çoşkan	F. Kurdoğlu
Ulaştırma Bakanı	Ticaret Bakanı
Ş. Koçak	A. İnan
Çalışma Bakanı	
Dr. S. Irmak	